

TRONDHEIM KOMMUNE

Helse Midt-Norges Styreseminar 290416

Kommuneoverlege Marte Walstad

Kommuner og Spesialisthelsetjeneste – på samme lag for pasientene

Foto: Helén Ellassen

TRONDHEIM
KOMMUNE

”Hvordan skal spesialisthelsetjenesten rigge seg slik at de på best mulig måte understøtter kommunene? ”

”Hvilke forventninger har kommunene til spesialisthelsetjenesten?”

TRONDHEIM
KOMMUNE

Kommunens forventning:

***”Gjensidig forståelse for
muligheter og
rammevilkår!”***

TRONDHEIM
KOMMUNE

5 Forventninger

- Støtte og samarbeide om forskning
- All oppgaveoverføring skal avtales
- Støtte i kompetansebygging og rekruttering
- Understøtte egenmestring hos brukerne
- God vekslinger

TRONDHEIM
KOMMUNE

Hovedutfordringer for kommunehelsetjenesten

- Økte krav til forbygging og tidlig innsats
- Flere og sykere pasienter skal behandles i kommunen
- Økte krav til kompetanse og kvalitet
- Avvik mellom behov for tjenester og tilgjengelig ressurser

TRONDHEIM
KOMMUNE

1. Økte krav til forbygging og tidlig innsats

- Forebygging i **barne- og ungdomsalder**
- Folkehelse – **primærforebygging**
- **Sekundærforebygging** – folkehelse, "friskliv"/LMS, tidlig innsats, hverdagsrehabilitering

TRONDHEIM
KOMMUNE

2. Flere og sykere pasienter skal behandles i kommunen

- Alle tjenesteytere har fått **flere og mer krevende oppgaver.**
- Krav til å tilby **døgnopphold for pasienter som trenger øhj** – KAD – somatikk og psykisk helse og rus
- Økt behov for somatisk og psykisk helsehjelp til **flyktninger**

TRONDHEIM
KOMMUNE

3. Økte krav til kvalitet og kompetanse

- **Mer krevende og "spesialiserte" utrednings-, behandlings- og rehabiliteringsoppgaver**
- **Større forventninger om kvalitet fra brukerne**
- **Økte myndighetskrav til kompetanse og kvalitet**
- **Økte pasient- og brukerrettigheter**

TRONDHEIM
KOMMUNE

4. Avvik mellom behov for tjenester og tilgjengelig ressurser

- **Økt oppgaver**
 - **Økt oppgaveroverføring fra spesialisthelsetjenesten**
 - avtalt og uavtalt
 - **Økte myndighetskrav**
 - **Økte pasient- og brukerrettigheter**
 - **Økte behov for tjenester**
 - demografisk utvikling og ”lavere terskel”
 - nye tjenester

TRONDHEIM
KOMMUNE

4. Avvik mellom behov for tjenester og tilgjengelig ressurser

- **Begrensede ressurser**
 - Rekrutteringsutfordringer
 - Kompetanseutfordringer
 - Ressursene i kommunehelsetjenesten for knappe
- **Ressurser – behov = avvik**

TRONDHEIM
KOMMUNE

”Hvordan skal spesialisthelsetjenesten rigge seg slik at de på best mulig måte understøtter kommunene? ”

”Hvilke forventninger har kommunene til spesialisthelsetjenesten?”

TRONDHEIM
KOMMUNE

Hvordan kan spesialisthelsetjenesten understøtte kommunene?

1. På lag for forebygging?
2. Hensiktsmessig oppgaveoverføring fra sykehus til kommuner
3. Understøtte kompetanse og kvalitet i kommunehelsetjenesten
4. Støtte kommunen i å jobbe ”smartere”

TRONDHEIM
KOMMUNE

1. På lag for forebygging?

- Klar **ansvarsfordeling** mellom kommune og spesialisthelsetjeneste
- LMS – her har vi samarbeid
- Annen forebyggingsaktivitet fra helseforetakene?
Primærforebygging på egen arbeidsplass?

TRONDHEIM
KOMMUNE

1. På lag for forebygging?, forts

- Støtte **praksisnær forskning** på forebygging – hva hjelper?
Friskliv? Helsestasjon?
Skolehelsetjeneste?
- Spesialisthelsetjenesten bør bli bevisst på å **unngå medikalisering og pasientidentifisering**

TRONDHEIM
KOMMUNE

2. Hensiktsmessig oppgaveoverføring fra sykehus til kommuner

- **Gode avtaler og samhandlingsarenaer**
 - Anerkjennelse av at kommuner og spesialisthelsetjeneste er likeverdige parter
 - Optimal bruk av Fagråd/ FSU, ASU og avtaler

TRONDHEIM
KOMMUNE

Gode avtaler og samarbeidsarenaer, forts

- Samhandlingsarenaene bør også være på **tjenestenivå**
 - Mellom fastleger og sykehusleger
 - Mellom tjenesteområder / avdelinger som har mye samhandling

TRONDHEIM
KOMMUNE

Gode avtaler og samarbeidsarenaer, forts

- **Respekt for hverandres kompetanse** – beskrive et behov men ikke hvordan behovet skal løses hos den andre parten
- **Slutte med uavtalt oppgaveoverføring!**

TRONDHEIM
KOMMUNE

Overordnet samarbeidsavtale: Oppgaveoverføring....

- ”Ingen av partene kan alene definere hva som er kommunens eller helseforetakets ansvar.”
- ”Partene kan ikke endre egen praksis som får konsekvenser for ansvars- og oppgavefordeling mellom partene uten at partene er kommet til enighet.”

TRONDHEIM
KOMMUNE

2. Hensiktmessig oppgaveoverføring fra sykehus til kommuner, forts

- Spesialisthelsetjenesten må
 - ha kapasitet til å behandle de pasientene som **trenger spesialisthelsetjeneste**
 - **koordinere pasientforløpet** innad i tjenesten
 - ha tilbud om **akutt psykisk helsehjelp og rusbehandling på kveld og helg**

TRONDHEIM
KOMMUNE

3. Understøtte kompetanse og kvalitet i kommunehelsetjenesten

- **Tilgjengelige veiledning med god kvalitet til tjenesteutøvere i kommunehelsetjenesten**
 - ved øhj
 - utover øhj- situasjoner
 - for flere tjenestegrupper

TRONDHEIM
KOMMUNE

3. Understøtte kompetanse og kvalitet i kommunehelsetjenesten

- Understøtte utdanning av tjenesteutøverne i kommunen
- Felles kompetanseutvikling
 - Felles fagdager og kurs
 - Gjensidig hospitering og praksisplasser
- Understøtte helsetjenesteforskning i kommunene

TRONDHEIM
KOMMUNE

4. Støtte kommunen i å "arbeide smartere"

- Bli enda **bedre på vekslingene** slik at kommunen kan gjøre jobben sin mer effektivt og med bedre kvalitet
- Utvikle og understøtte **hensiktsmessig felles pasientforløp**

TRONDHEIM
KOMMUNE

4. Støtte kommunen i å "arbeide smartere"

- Understøtte utvikling av **velferdsteknologi**
- Understøtte brukernes **egenmestring** av helse og sykdom.
- Hjelp til med **lederutvikling?** "Topplederprogram" i Helseforetakene?
- Understøtte "gruppeorientert arbeid" og **fokus på funksjon**

TRONDHEIM
KOMMUNE

***Hvordan ser vi for oss
samarbeidet mellom
kommuner og
spesialisthelsetjenesten i
2030?***

TRONDHEIM
KOMMUNE

”Fortsatt tett og god samhandling”

- Refleksjon – samarbeider vi godt nok?
- Obs dimensjonering av tjenestene - samhandling tar tid! (eks overvåkning av PLO meldinger i hjemmetjenestene)
- Fokus på ”vekslingene” – vil spare tid og øke kvalitet!

TRONDHEIM
KOMMUNE

”Fortsatt tett og god samhandling”

- Bygge relasjoner i fredstid...
- Trenger jevnliggjensidige tilbakemeldinger for å justere praksis- internkontroll ikke nok?
- Bedre kommunikasjonsmuligheter
 - Helseplattformen?
 - Telemedisin

TRONDHEIM
KOMMUNE

5 Forventninger

- Støtte og samarbeid om forskning
- All oppgaveoverføring skal avtales
- Støtte i kompetansebygging og rekruttering
- Understøtte egenmestring hos brukerne
- Gode vekslinger!